

עבודת השם

פרשת "מטות"

ועוד יותר גזרו עליהם שהאנשים ילינו בלילה בשדות והנשים בעיר בטענה שאמרו להם: עד שתבואו מן הבית יעברו ב' וג' שעות מן היום וכך תלך לאיבוד העבודה ולא תוכלו להשלים המכסה שאתם צריכים להשלים בכל יום. ולכן רוצים אנו כי תבלו הלילות בשדות כדי שבתחילת היום תתחילו במלאכה וכך תגמרו מהר ואפילו בלילה לא הייתה לבנ"י מגוחה לילך לישון ולהניח הראש. כי אחרי שכל אחד מהם השלים את מכסת הלבנים, היו אומרים להם לבקע עצים, ובכל לילה חיפשו סוג אחר של מלאכה להעבידו בה, והכונה שלהם הייתה למעטס מפריה ורבייה. אבל נשותיהם היו צדקניות וחסידות. הם השניחו על בעליהן והיו מבשלות להן משהו חם, והיו מכינים להם לאכול, והיו מסעדות אותם במילים רכות. והיו אומרות להם, אל תצטער, כי לא כל חיינו נהיה עבדים לשפלים אלו, כי יש לנו הבטחה מאת השי"ת שהוא ירחם עלינו, ומפני שכונתם הייתה לשם שמים. (מאמרי חן)

"ותאמרן המילדות אלפרעה, כי לא כנשים המצרית העברית: כייחיות הנהו." (שמות א"ט) כלומר הן חכמות ומבינות כאילו היו מילדות ועוד שהם דומים לחיות השדה שאינן זקוקות למיילדות, בטרם תבוא אליהן המיילדת וילדו. ואם תשאל והרי מן הראוי היה שהן ישיבו לפרעה אותה תשובה בתחילה, בעת שציווה עליהן להמית הילדים: ולמה לא השיבם פרעה ואמר: אתן מדברות שקר, שאם לא כן למה שתקנתן קודם? אבל הן הסבירו לפרעה לאמור: כשראו היהודים שהמלך קרא למיילדות הסיקו מזה ברוב פקחותם כי המלך קרא להן לצוותן על ההריגה. ולכן אינם רוצים להזמין המיילדת כשהם צריכים ללדת וזה שאומרים לך כי אנו מוינים הילדים, דע כי אין אנו עושות כן בגלל חיבה, כי אין לנו חיבה. אלא מאחר שראינו כי שום אישה אינה מזמינה אותנו לילד, יזמנו עצה זו כדי ששמענו ילך למרחוק שאנו מפרנסים הילדים. ובכך הם קוראים אותנו לילד, ושוב נוכל לקיים מצוותך להרוג הילדים. בכך השיבו על שתי השאלות של פרעה.

"ותהר האשה, ותלד בן; ותרא אותו כייטוב הוא, ותצפנהו שלשה ירחים." (שמות ב"ב) פרעה ציווה שהמצרים יסובבו בבתי היהודים במקומות שיש ספק שמא נולד שם תינוק ואמר להם כי יביאו עמם תינוק מן המצרים ויביאו אותו לידי בכי ובכך ישמעו את בכיו של התינוק היהודי כי כך דרכם של תינוקות שאם האחד בוכה כולם בוכים כנגדו ולכן כל הנשים שילדו היו מחביאות את ילדיהם תחת האדמה אבל המצרים נכנסו לבתים ומחפשים בכל הצדדים וכשלא מצאו הביאו את הקטן לידי בכי כשהיה על זרועותיהם וכך התחיל גם הילד היהודי לבכות לקחו המצרים את התינוקות וזרקו אותם לתוך הים. והמצרים ידעו את חשבון כל המעוברות הישראליות כי עשו הרבה דרישות

"ויבני ישראל, פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד במאד" (שמות א"ז) דרש רבי עקיבא כי בזכות נשים צדקניות שבאותו דור נגאלו אבותינו ממצרים, מה עשו? כשהלכו לשאוב מים היה הקדוש ברוך הוא מזמן להן דגים קטנים כדי מחצית הכד. היו מבשלות קדירה של דגים וקדירה של חמין ומביאות לבעליהן בשדה. שם היו מעודדות אותם ברברי נחומים, מרחצות אותם ומגישות לפניהן אכילה ושתייה. וכשהייתה מגעת שעתן ללדת הן יוצאות לשדה ויולדות. כאשר היו בני ישראל מגיעים לכלל ייאוש עקב קושי העבודה והעינויים, עד שדעך בקרבם כל רצון של חיים ונשקפה סכנה לכל עצם קיומו של עם ישראל הרי דווקא הנשים היו מביאות עמהן עידוד ונחמה ועוררו בבעליהם רצון קיום וחדוות חיים. על אף התנאים הקשים והגרועים ביותר הוסיפו לנהל את חיי המשפחה שלהן, כדי להגדיל את מחנה ישראל. הן לא נקטו בשיטות האפיקורסיות, כי בימי רעה ומצוקה יש למעט בילודה ככל האפשר, אלא שמו מבטחן ותקוותן בהשם יתברך, כי ביכולתו לפרנס על ידי מלאכיו שלא בדרך הטבע ולהציל את ילדי עמו אפילו כאשר חורשים מענית על גבם...זו הייתה צדקותן של נשי אותו הדור ובזכות זאת הביאו את הגאולה. (אבני אזל לוקט ממעינה של תורה).

"וימררו את-חיהם בעבדה קשה, בחמר ובלבנים." (שמות א"ד) כגון חרישה וזריעה והוצאת הזבל וחפירת בארות ושאר עבודות קשות. והעצר הגדול ביותר היה שהם שינו את המלאכה של האנשים ונתנו אותם לנשים, ואת מלאכת הנשים מסרו לאנשים. והטילו עליהם לעבוד ברציפות ביום ובלילה. דהיינו הוא ציווה על הגברים לבשל האוכל וללוש הלחם ולכבס הבגדים ולנקות הסירים, ועל הנשים ציווה לחרוש השדות ולקצץ אילנות היער ולסייע בבניין. וגם אדמת מצרים אי אפשר לגבלה וללוש אותה יפה ולכן סבלו מאוד. כי אחרי שעשו את הלבנים הם נתפוררו, וחזרו ועשו אותם וכך לא יכלו לנוח. כי אין אדמת מצרים כשאר האדמות. וכדי לרמוז על כך אמר הכתוב: אל כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך. שהמציאו מלאכות קשות המפוררות את הגוף ושוברות אותו.

16:31	כניסת השבת
17:34	צאת השבת
16:53	שקיעה
18:05	ר. תם
6:48	הנץ

הפטרה: "דברי ירמיה"

"של נעליך מעל רגלך", כי כתוב בפרקי אבות (ב, י) "שנשיכתן (תלמידי חכמים) נשיכת שועל, ועקיצתן עקיצת עקרב, ולחישתן לחישת שרף", הרי שלחכמים יש שלושה כוחות: נשיכה, עקיצה ולחישת, שראשי תיבות שלהם הוא "נעל", והורה השי"ת למשה רבנו במראה הסנה, שכשתהיה מנהיג עדת ישראל או "של נעליך מעל רגלך", שתסיר מאתך רגילות זו, ולא תשתמש בה נגד שום אדם מן ישראל (סיפורי חסידים).

"שאלה אשה משכנתה..." (שמות נייב) בנו של ר' אהרון מקרלין נשא לאשה מרת רחל, בתו של ר' יצחק מאיר, והיא התלבשה בהידור רב לפי האופנה האחרונה, ולא היה ניכר בה שהיא רבנית, חונתה ר' אהרון הטיף לה מוסר על התנהגותה זו, וזו ידענית הייתה, פתחה ואמרה לו: בפסוק נאמר: ושאלה אישה משכנתה, אבל שהגברים שאלו בגדים משכניהם לא נאמר, נראה שהגברים היו שונים בלבושם מהמצרים, ולכן לא יכלו לשאול בגדים מהם אבל הנשים לבשו אותן מלבושים כמו שכנותיהן המצריות מדוע ענין בגדים באופנה זה נקודת תורפה אצל הנשים אך אישה שזוכה להתלבש באופנה צנועה ברוחנית תזכה לעוז והדר ותקין אצילות כך שהסביבה תעריך אותה בעולם הזה וכל שכן יש שכר לפעולתה בעולם הבא שנאמר "עוז והדר לבושה ותצחק ליום אחרון".

פנית ההלכות
ע"פ ילקוט יוסף כ"ד ד'

"דיני חולה שאין בו סכנה בשבת"
ל. החש כאב באוזניו עד שנחלה כל גופו ונפל למשכב, ורפואתו שאשה מינקת תחלוב מרדיה חלב לתוך האוזן, ועל ידי זה ישקוט וינח מכאבו, אין להתיר לעשות כן בשבת, כיון דחליבה לצורך רפואה נחשבת מלאכה הצריכה לגופה שחייבים עליה חטאת. אבל אם גדל הכאב מאד, מותר לעשות החליבה על ידי שתי נשים שיחלבו בעת ובעונה אחת מדרי האישה לתוך האוזן, כי אז נחשב שנים שעשאה שפטורים מן התורה, ואין בזה איסור אלא מדרבנן, ובמקום צער כזה שנחלה כל גופו לא גזרו רבנן. (ילקוט שבת כ"ד ד' עמוד ק"ז)

ל. אם התינוק אינו רוצה לינק, מותר למינקת לקלח קצת חלב לתוך פיו, כדי שימשיך לינק לברו. ואפילו אם אין שום חשש סכנה לתינוק, ומינקת שיש לה צער מריבוי חלב, מותר לה לקלח את החלב העודף לתוך כיוור או על הרצפה, או על חיתול שאין מקפידים לסחטו. וגם רשאית לשאוב את החלב בשבת על ידי משאבה (בלי בשרייה) ותחלוב באופן שהחלב ילך לאיבוד, או כשיש בכלי חומרי ניקוי פגומים. (ילקוט שבת ד' עמוד ק"ט. משני"ב סי' של ס"ק לב. אבני נזר או"ח סי' מ"ז)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפ בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאווג וחנינה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורנזון בן חוה	

ת.נ.צ.ב.ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.asef@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"

החקירות עד שנודע להם וכך היו יודעים על כל תינוק מתי ייוולד ולא היה להם ספק על אישה שלא ידעו בבירור מתי ילדה. ולכן לא יכלה עוד וכבוד להצפין את בנה וחששה שמא ייפול לידיהם וכך עשתה תחבולה להצילו לשעה והניחה אותו ביאור בתוך תיבה.

"של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו, אדמת-קדש הוא." (שמות ג'ה) פעם את הביאו לפני הרב הקדוש ר' נפתלי מרופשיץ ז"ל דברי שטנה ולשון הרע על הרב הקדוש ר' צבי אלימלך מדינוב ז"ל, בעל "בני יששכר". נסע ר' צבי אלימלך ז"ל לרופשיץ, בעת שידע כי מתנגדי ומשטיניו אינם נמצאים שם. קירבו הרב מרופשיץ וכיבדו כראוי. עמדה אז על השולחן כוס אחת. הראה הרב מרופשיץ לר' צבי אלימלך על הכוס, ואמר: בכל דבר שנמצא בעולם, בין בדומם, ובין בצומח, חי או מדבר, רק החיות דקדושה שיש בו היא המקיימת אותו, ובהיפרד החיות יתבטל הדבר. הלא רואה כבודו הכוס שעומדת על השולחן, והנה יש בכוחנו להוציא החיות ממנה ותהיה כעפר ממש. ותיכף כשכילה לדבר דברים אלה, נעשה מהכוס עפר בעלמא. נבהל ר' צבי אלימלך, כי ראה בזה רמו, שיוכל להוציא חי' גם ממנו את חיותו. אמר לו ר' צבי אלימלך: השי"ת אמר למשה רבנו:

סיפור בהמשכים
"אורח על-כורחו" חלק א

החורף בעיצומו בעיר ססוב. ברקים הבזיקו, רעמים קרעו את חלל האוויר ורוחות עזות נשבו בזעף. אנשי העיר העדיפו להישאר בבתיהם ולהתחמם מול האח הבוהרת. רק איש זה, כובעו שמוט על פניו, מעיל כבד מכסה את רוב גופו, וזקנקן קטן מעטר את פניו, פסע ברחוב. הצדיק רבי משה-לייב מססוב היה שקוע בעבודת הקודש, בלימוד התורה ובדבקות רוחנית פתאום התעורר משרעפיו, קם ממקומו וניגש להביט בחלון. הרחוב נראה שומם לגמרי, ורק ענפי העצים העירומים היטלטלו עם הרוח אנה ואנה. אבל הנה נראית דמותו של ההלך הממהר לדרכו. באותו רגע פנה הצדיק לעבר דלת הבית, וכשכוננת דקה בלבד לגופו יצא אל הרחוב. האיש כבר כמעט נעלם במעלה הרחוב, אך הצדיק החל לקרוא לעברו בקול גדול, במאמץ להתגבר על הרוחות העזות: "ר' יהודי, ר' יהודי, בוא-נא אליי, דבר חשוב לי אליך!". מופתע הסתובב האיש והביט ביהודי הקורא לעברו. כמעט החליט להאיץ את פסיעותיו ולהמשיך בדרכו, אלא שאז הבחין כי הקורא אינו אלא הצדיק הנודע רבי משה-לייב. הוא פסע לעברו, נבון למדי. "יהודי יקר, כיצד לא יראת לצאת לדרכים בקור כזה? הואל-נא להיכנס לביתי, להתכבד בשתייה חמה ולחמם את עצמותיך הקפואות", אמר לו הצדיק בקול אבהי, רך ואוהב. האיש החל לגמגם מילים לא-ברורות בניסיון להתחמק מההזמנה, אולם רבי משה-לייב כבר תפסו בידו ומשכו בעדינות אל ביתו, עד שלא היה בכוחו לסרב. בני ביתו של הצדיק צפו בפליאה באירוח המסור שנהג הצדיק כלפי אותו הלך. הוא לא הניח לאיש מהם לעזור לו. בעצמו הביא כיסא והורשיב את האורח ליד האח הבוהרת, הסיר מעליו את מעילו הכבד, ואף הכין לו שתייה חמה על מגש מכובד, לצד מיני מאפה משובחים. הם הניחו אפוא כי האיש הוא צדיק נסתר, ולכן הצדיק מתאמץ כל-כך לשמשו. חום החדר ודאגתו של הצדיק השרו על האורח אווירה נינוחה. הוא הסביר כי אינו בא מדרך רחוקה אלא מהכפר הסמוך, והוא בדרכו לעיר ברוד. לאחר שסיים לשתות ביקש לקום ולצאת, אלא שכעת הזמינו הצדיק לאכול עמו סעודת צוהריים. על-כורחו נעתר גם לזאת, ושוב הצדיק טורח סביבו, להכין ולהגיש לפניו מטובי המאכלים. לאחר סעודה דשנה חש האורח כבדות. הזמנתו של הצדיק לנוח מעט אחר האוכל התקבלה מיד. כעבור כמה רגעים שקע האיש בטרדמה עמוקה. עם דמדומי חמה ניגש הצדיק להעיר את האיש, מזכירו כי הגיעה שעת תפילת מנחה. פקח האיש את עיניו, הביט בתימהון סביבו ובשקיעה הנשקפת מהחלון... **ההמשך ב"ה בשבוע הבא!**